

Dr. Herencsár Viktória egyetemi docens beszámolója a Cimbalom

Világszövetség 14. kongresszusáról.

A Cimbalom Világszövetség kétévente tart kongresszust más-más országban. A kongresszusok helyszínét a tagság választja az ajánlások alapján a kongresszusi tagsági ülésen. Ebben az évben a 14. kongresszusunk Besztercebányán, Szlovákiában zajlott a Szlovák Cimbalom Szövetség szervezésével 2017. szeptember 20 és 24-e között. A helyszínt a Hotel Lux első emeleti kongresszusi termei biztosították.

A Cimbalom Világszövetség elnökeként már a szervezés idején sok mindenben kellett segítséget nyújtanom a fiatalokból álló szervező bizottságnak, így már szeptember 18-án kiutaztam Besztercebányára, hogy személyesen ellenőrizem munkájukat és fogadjam a távoli országokból érkezőket, akik hamarabb érkeztek a kongresszusra. Európa, Ázsia, Amerika huszonegy országából érkezett több mint 200 aktív és passzív résztvevő. Mivel a Szlovák Szövetség a kongresszussal egy időben szervezte a szlovákiai zeneiskolák cimbalom tanszakának versenyét, nagyon sok gyermek és fiatal látogatta a kongresszus programjait. A programok nyitottak voltak a nagyközönség számára is, így naponta átlagosan 400 ember fordult meg a kongresszusi nagyteremben. A kongresszus nyitó ünnepségén, szeptember 20-án a koncertet tradicionálisan a fogadó ország adta, melynek helyszíne a Besztercebányai Operaház (Štatná Opera) volt. A 20. évét ünneplő Besztercebányai Művészeti Akadémia rektora, prof. PaedDr. MgA. et Mgr. Vojtech Didi mondta az ünnepi köszöntőt, majd az Akadémia legmagasabb kitüntetését, az Arany Medált ezen az ünnepi megnyitón adta át nekem az Akadémián eltöltött 20 éves munkámért.

21-én kezdődtek a kongresszusi programok. 9 órától délig előadásokat hallhattunk különböző cimbalommal kapcsolatos témakörökben. Sally Whytehead (UK) a birminghami dulcimer tradíciót mutatta be, Mitzie Collins (USA) az amerikai cimbalmok hangolását értelmezte, Menashe Sasson (Izrael) a közép-ázsiai hangsorokat és ritmusokat elemezte, Mehdi Siadat (Iran) az iráni cimbalom kultúra hagyományait mutatta be, Geoff Smith (England) a dulcimeresek további technikai fejlesztéséről, a nemzetközi együttműködés fontosságáról beszélt, Roya Bahrami (USA-Iran) a multikulturális zenei műfajok előadási lehetőségeiről tartott előadást.

Délután és este Moldávia, Holland, Japán, Belorusszia, Ukrajna, Egyesült Királyság, Spanyolország, Szingapúr, Magyarország, Malaysia, USA, Hong Kong, Irán delegációi adtak koncertet.

Magyarországot én képviseltem. Műsoromban világbemutatóra került sor, a „Visztula Hangjai” c. szerzeményemet először hallhatta a közönség. A szóló cimbalomra és szimfonikus zenekarra íródott három tételes mű zenekari kíséretét a Besztercebányai Konzervatórium zenekara játszotta Ihor Vlack vezényletével.

22-én délelőtt tartotta a Cimbalom Világszövetség az ülését, ahol a vezetőség beszámolt az előző kongresszus óta történt tevékenységről, programokról, majd döntött a vezetőség megújításáról és a következő kongresszus helyszínéről. Délután folytatódtak az országok bemutató koncertjei, melyet a kongresszus ideje alatt zajlott szlovák zeneiskolások verseny győzteseinek koncertje nyitott, majd Csehország, Egyesült Királyság, a kínai Xiamen és Peking városok, Tajvan, Izrael, Mexikó, és Svájc koncertjei követték.

23-án délelőtt Kovács Balázs, magyar cimbalomkészítő előadásában bemutatta, hogyan készül a magyar cimbalom. A mexikóiak prezentációjában megismerhettük a salterio oktatási módszerét, Johannes Fuchs hackbrettkészítő mester bemutatta új típusú hangszerét, a Taiwanból érkezett csoport vezetője előadást tartott arról, hogyan fejlődött országukban a kínai cimbalom, a yangqin tradicionális játékmódja a Japán korszak idején.

Szombaton délután az esti gála koncert generál próbája volt, este pedig a gála koncert, melyen valamennyi ország képviseltette magát. Az én műsoromban Hattyú c. kompozíciót játszottam, melybe bevontam közreműködőként szlovák tanítványaimat és Szingapúr képviselőjét. A többi ország előadói is hasonlóan bevonták műsorukba más országok előadóit. Így egy nagyon színes és vidám produkció jött létre. A gálakoncert befejezésekként pedig tradicionálisan az összes résztvevő együtt zenélt.

Az együttzenélés minden kongresszusi nap része volt, mert az este 10 órakor befejeződő programok után még hajnalig együtt muzsikáltunk. Ebben élen jártak a fiatalok, akik egymástól tanultak dallamokat, kipróbálták egymás hangszereit.

A programok mellett kiállítást szerveztünk a tagság által hozott anyagokból. Én készítettem egy képsorozatot, amin az eddigi kongresszusok plakátjai szerepeltek és egy megemlékezést a nyáron elhunyt egyik alapító tagunkról, prof. Xiang Zuhuáról, aki sok éven keresztül a Cimbalom világszövetség elnök helyettese volt. Ezen kívül a magyar kottákat, CD-ket és a legutóbb megjelent „Cimbalomvilág” c. könyvemet állítottam ki. Hozzám társult Kovács Balázs, aki verőket, húrokat és egyéb hangszertartozékokat hozott a kiállításra. A többi ország kiállítási anyagában is láthattunk verőket, CD-ket, könyveket, kottákat és egyéb hangszertartozékokat. Hangszereket Svájc, Szlovákia és Csehország állított ki. Ezek közül megemlíteném Pavel Všianský cseh cimbalomkészítő mester legújabb cimbalomát, melyet a

rólam elnevezett és együtt kikísérletezett „Viktória” modellből fejlesztett tovább, súlyát csökkentve, de hangminőségét megtartva.

A kongresszuson sokat lehetett tanulni, megismerkedhettünk technikai, előadásbeli újdonságokkal, de a legnagyobb jelentősége az volt, hogy bővült a résztvevő fiatalok száma. A résztvevők több mint fele fiatal volt, ami nagyon fontos, mert általuk fog folytatódni és megvalósulni a Cimbalom Világszövetség 26 évvel ezelőtt elkezdett működési célja, hogy egyre többen ismerjék meg hangszerünket, minél többen játszanak rajta, uralja valamennyi zenei műfaj interpretálását. A kongresszuson szerzett tapasztalatokat, ismereteket valamennyi résztvevő fel tudja használni a tanításában, interpretálásban, kompozíciók készítésében, a cimbalomkészítők a hangszerek fejlesztésében.

Köszönöm a Nemzeti Kulturális Alap támogatását, ami hozzásegített a kongresszuson való részvételhez.

Besztercebányai Művészeti Akadémia rektora, prof. PaedDr. MgA. et Mgr. Vojtech Didi „Arany medál” kitüntetést ad át Dr. Herencsár Viktória egyetemi docensnek. Középen MgrArt. Martin Budinský ArtD., a Szlovák Cimbalom Szövetség elnöke.

Herencsár Viktória és Besztercebányai Konzervatórium zenekara

Herencsár Viktória a Cimbalom Világszövetség 14. Kongresszusának Gálakoncertjén

Kiállítás a kongresszuson

Kongresszusi résztvevők a Gálakoncert után.